

LOWAN STUDIEDAGEN 26 & 27 MAART 2024

Van PO naar VO

Georganiseerd door:
Edith de Graaff
Dianne May

Adviescentrum HaarlemTaal

www.haarlemtaal.nl

Info@haarlemtaal.nl

023-2200020

Inhoud

- Voorstellen
- Verwachtingen ophalen
- PO: kopklas Haarlem
  - Pilot
  - Financiën
  - Visie
  - Inhoud
- Belang warme overdracht
- De Grote Oversteek
- VO: Van pilot naar traject
  - ‘soepele doorstroom meerjarige nieuwkomers’
  - aanstellen doorstroombegeleiders
  - opbrengsten
- Vragen en afsluiting

Wie zijn wij?

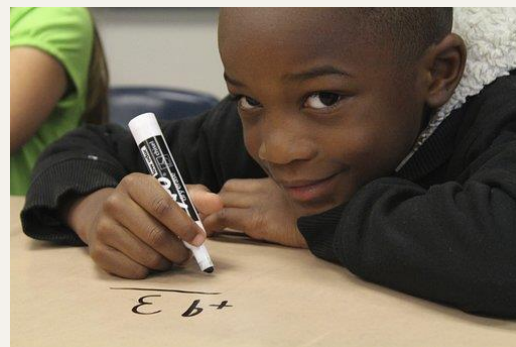
Dianne May

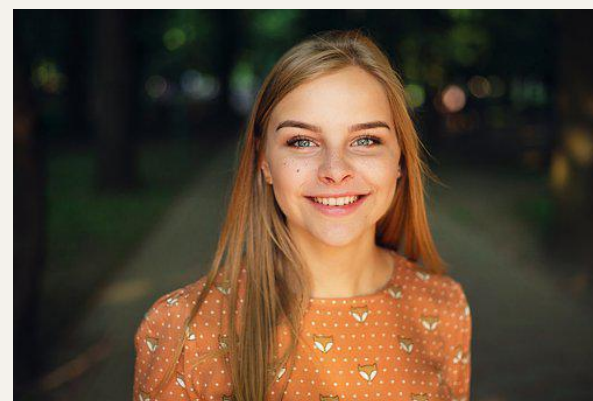
Edith de Graaff

Mentimeter

11, 12 jaar en nog maar kort in Nederland. Hoe zorg je voor de juiste plek in het VO?

2011 pilot Kopklas

- 10-11-12 jarige leerlingen hadden niet voldoende aan 1-1½ jaar nieuwkomersonderwijs
- Basisschoolleerlingen, al dan niet geboren in Nederland, hadden niet voldoende taal om hoger uit te stromen dan PRO of VMBO B
- Het basisonderwijs in de groepen 7-8 was/is niet ingesteld op kinderen die nog aandacht nodig hebben voor het leerproces op een (veel) lager niveau
- In 2011 pilot gestart ism het Samenwerkingsverband Zuid-Kennemerland en gemeente
- Voorwaarde start kopklas: minimaal 15 dle groei in het pilotjaar

Financiën kopklas

- Rijksbekostiging
- Tweedejaars nieuwkomersbekostiging
- Gemeente
- Samenwerkingsverband Zuid-Kennemerland PO

Visie ITK Haarlem

- Door de leerling een '**programma op maat**' te geven, met gerichte doelen, is de kans groter dat hij/zij op het juiste niveau van VO komt dat past bij zijn of haar capaciteiten.
- In plaats van door te verwijzen op gevoel of op grond van IQ, is er gekozen voor het **behalen van de vereiste resultaten**.
- Bewuste keuze voor een kopklas voor leerlingen van **PRO tot Gymnasium**.

Beginsituatie en doelen

- Vanuit de nieuwkomersklassen zijn de resultaten bekend.
- Vanuit het basisonderwijs de LVS uitslagen.
  - Toets terug tot een ruim voldoende, bijv II score.
- Toetsen: eind oktober, eind januari, eind april, eind juni.
- Leerkracht stelt doelen op voor de eerste periode; oktober.
- In oktober doelen stellen voor de rest van het jaar.
- Eind januari doelen eventueel bijstellen en voorlopig advies.
- In april en juni heroverweging mogelijk.

VOORBEELD

*11 jaar, uit Macedonië,
1 jaar nieuwkomersklas,
1 jaar kopklas*

Techn lezen	juni'22 NK	okt '22 KK	feb '23 KK	apr'23 KK	juni'23 KK
AVI	E4	E5	E6	E7	AVI Plus
DMT	Dle 18	Dle 27	Dle 35	Dle 45	Dle 50

spelling	juni'22 NK	okt '22 KK	feb '23 KK	apr'23 KK	juni'23 KK
PI	Dle 18	Dle 25	Dle 34	Dle 40	Dle 45
CITO					

begr. lezen	juni'22 NK	okt '22 KK	feb '23 KK	apr'23 KK	juni'23 KK
CITO 3.0	E4 III	E4 I M5 IV	M5 II E5 III	E5 I M6 III	M6 II E6 IV

rekenen	juni'22 NK	okt '22 KK	feb '23 KK	apr'23 KK	juni'23 KK
SVT rek/wis	Dle 35	Dle 47	Dle 56	Dle 60	
CITO				E7 III	E7 II

Planmatig werken

VOORBEELD

*12 jaar, uit Bulgarije,
1,5 jaar nieuwkomersklas,
1 jaar kopklas*

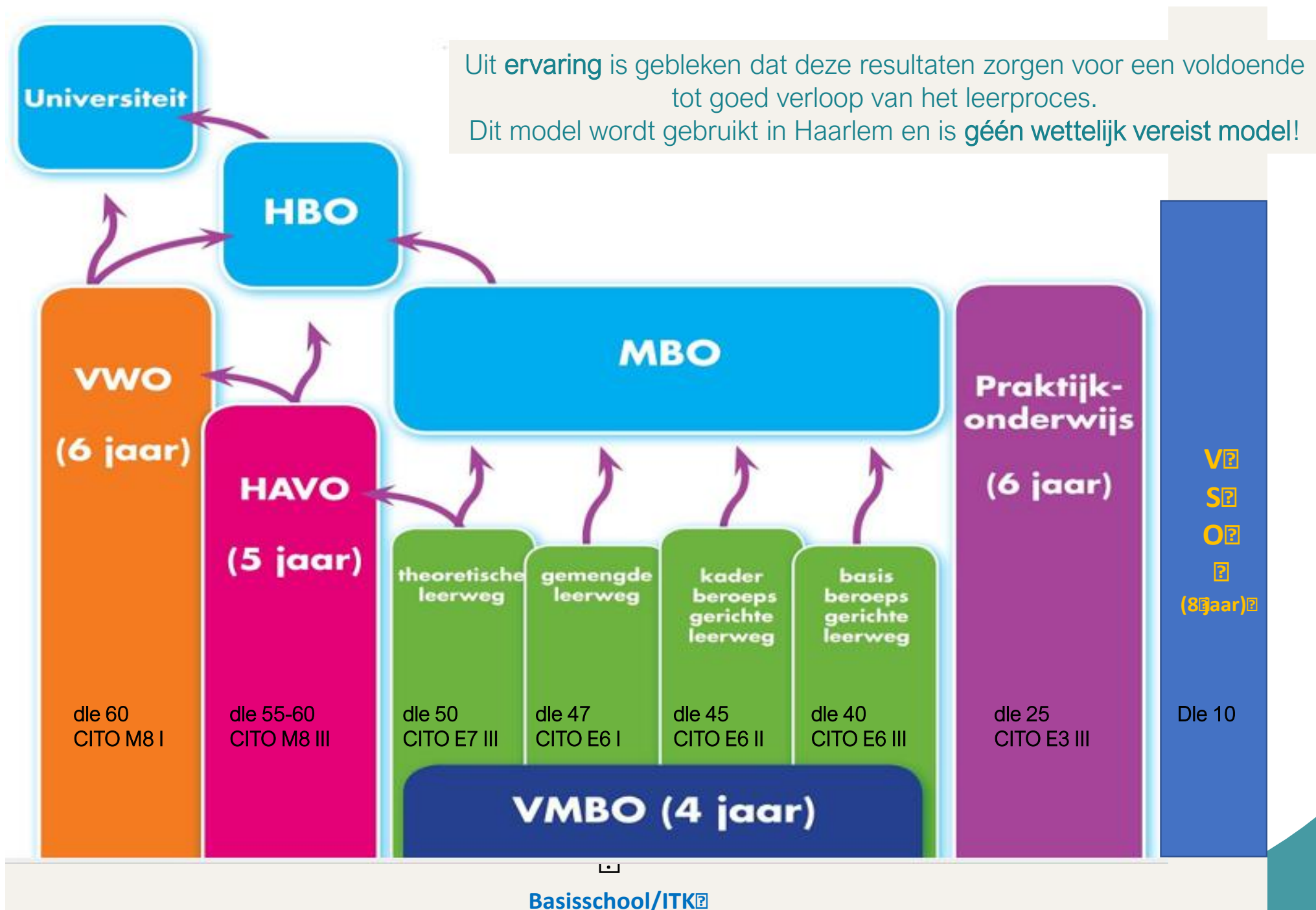
Techn lezen	juni'23 NK	okt '23 KK	feb '24 KK	apr'24 KK	juni'24 KK
AVI	E4	E5	E5	M6	E6
DMT	Dle 18	Dle 24	Dle 27	Dle 32	Dle 35

spelling	juni'23 NK	okt '23 KK	feb '24 KK	apr'24 KK	juni'24 KK
PI	Dle 17	Dle 18	Dle 20	Dle 22	Dle 25
CITO					

begr. lezen	juni'23 NK	okt '23 KK	feb '24 KK	apr'24 KK	juni'24 KK
CITO 3.0	E3 V	E3 IV	E3 III	M4 III	E4 III

rekenen	juni'23 NK	okt '23 KK	feb '24 KK	apr'24 KK	juni'24 KK
SVT rek/wis	Dle 20	Dle 22	Dle 24	Dle 27	Dle 30

Planmatig werken

Doorstroomtoets - IQ test

- Leerlingen < 4 jaar in Nederland hoeven geen doorstroomtoets te maken.
- Leerlingen die >4 jaar in Nederland zijn maken wel de doorstroomtoets (ITK Haarlem IEP).
- Leerlingen van wie we PRO verwachten of bij wie we de capaciteiten niet goed kunnen bepalen, doen we een non-verbale IQ test (SON-R).

Warme overdracht

bespreekformulier

Achtergrond leerling	• Welk land? • Wel/niet naar school geweest? • Welke taal/talen? • Andere belangrijke wetenswaardigheden, zoals achtergrondinformatie. Benoem als de leerling nare dingen heeft meegemaakt of als het jarenlang de ouders niet heeft gezien, als er al veel schoolwisselingen zijn geweest etc.
Ouders	• Op welke manier is er contact geweest met de ouders, in welke taal? Geef evt. advies over wanneer en hoe een tolk in te zetten. • Geef advies hoe jij ouders naar school kreeg, als dat niet zo gemakkelijk ging. • Geef als tip dat de docent de ouders snel uitnodigt zodat ze even wegwijs gemaakt kunnen worden. • Een goed contact met ouders helpt enorm om een goede band met de leerling op te bouwen. • Indien er sprake was van verzuim, dit benoemen en de reden daarvan.
Sociaal emotionele ontwikkeling	• Contact met klasgenoten/contact met de leerkracht. • (werk)houding. • Wat werkt wel/niet bij deze leerling?
Laatste toetsresultaten	• Aangeven bij welk vak de leerling nog een kleine achterstand heeft. • Denk mee wat de leerling nodig heeft. Geef adviezen. • Vertel dat we voorzichtig adviseren, beter opstroom, dan afstromen. • Geef wel aan als je denkt dat de leerling meer kan. • De ervaring is dat scholen dat dan beter in de gaten houden.

De Grote Oversteek

- De Grote Oversteek duurt een jaar en begint op de basisschool. Nadat de overstap is gemaakt loopt het programma nog even door, totdat de leerlingen goed geland zijn op hun middelbare school.
- Onderwerpen die worden behandeld zijn: plannen, agendabeheer en leerstrategieën. Er zijn voorbeeldlessen, er wordt ingegaan op het gebruik van social media, cyberpesten en praten over gedrag: schoolcultuur versus straatcultuur, feedback geven en ontvangen.
- Ook zijn er voorlichtingen voor ouders en kinderen samen en 1 op 1 gesprekken om te ondersteunen bij de individuele schoolkeuzes.
- [De Grote Oversteek • Weekend Academie](#)

Hoe bereiken we een soepele doorstroom PO-VO ?

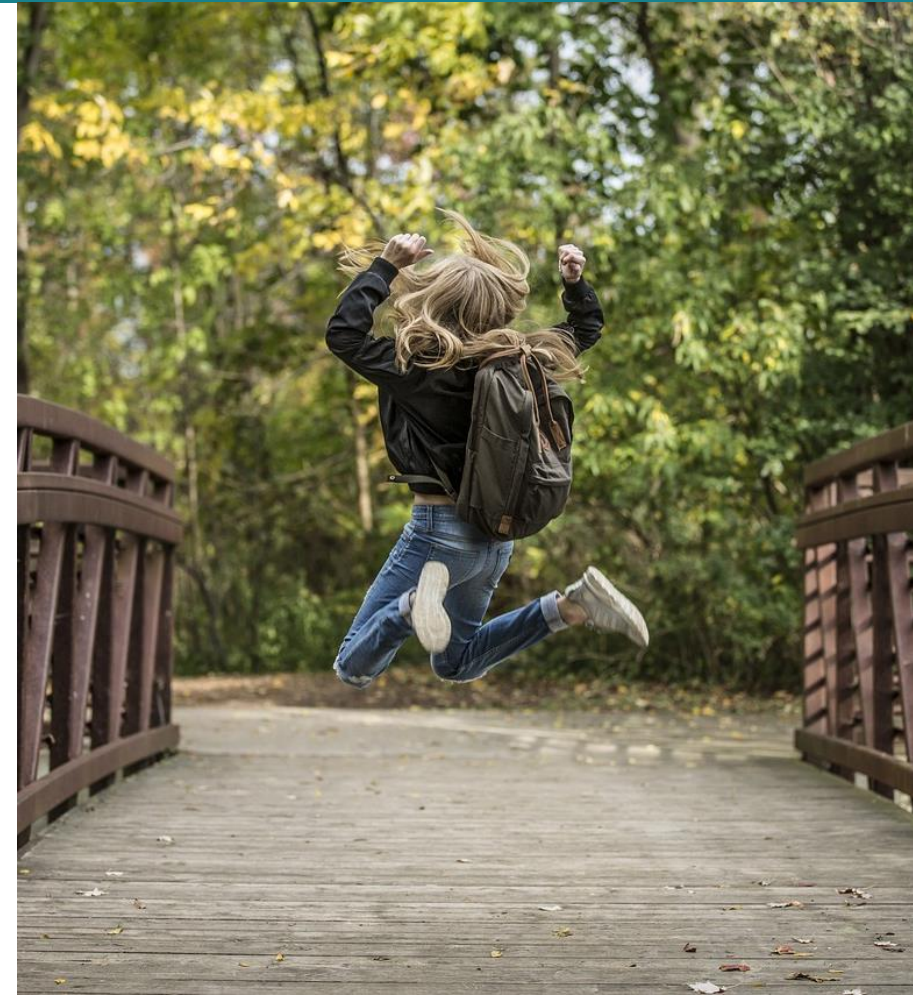
- Rond 2015-2016 grote groei aantal leerlingen in de regio
Overstap PO-VO verliep moeizaam
- Docenten niet bewust impact leerlingen < 2 jaar in Nederland
- Sterke behoefte aan gezamenlijk overleg PO/VO
- Uitkomst overleg;
  - aanstellen doorstroombegeleiders ISK en ITK, per direct
  - uitzoeken hoe de doorstroom soepeler kan; start pilot 2017 (focusscholen)
- Financiëring door SWV Zuid-Kennemerland VO;
  - doorstroombegeleiders 1 dag per week
  - 1000 euro per leerling voor de 1e twee jaar

Doorstroombegeleiders

Doel:

- Zo optimaal mogelijke doorstroom van meerjarige nieuwkomers (oud ITK, ISK en andere taalklassen) naar het VO bewerkstelligen
- Doorgroeimogelijkheden en kansen meerjarige nieuwkomers vergroten.
- Uitval voorkomen
- Handvatten aanreiken voor docenten om meerjarige nieuwkomers zo goed mogelijk te kunnen ondersteunen

Taken doorstroombegeleiders

(oa voortgekomen uit de pilot)

- Warme overdracht
- Overdrachtsdocumenten
- Belang van een persoonlijke intake
- Monitoren van de leerlingen bij de Overstap
- Vragenlijst mentoren en leerlingen
- Afspraken inplannen scholenbezoek in oktober
- 'Taalklassen' (extra taaluren) VO bezoeken
- Monitoren van de leerlingen februari
- Bijeenkomsten/ workshops NT2 docenten

opbrengsten

- Goede en vaste samenwerking doorstroombegeleiders ITK/ISK
- Meer bewustwording VO scholen
- Voor iedere leerling een warme overdracht
- NT2 kaart
- Extra taaluren
- Op focusscholen een BN-er (begeleider nieuwkomers).
-Het streven is op iedere school een BN-er.
- Regelmatig overleg
- Jaarlijkse mentorenbijeenkomst in september door SWV
- Folder praktische tips en adviezen
- Op iedere school worden leerlingen gemonitord

NT-2 kaart
Naam:
Geboortedatum:
In Nederland sinds:
Land van herkomst:
Thuis taal:
Vorige school:
Uitgereikt in schooljaar:
Leerling <6 jaar in Nederland heeft recht op:
☐ Extra tijd bij toetsen
☐ Aangepaste toetsen (bv mondeling, ingekort)
☐ Het stellen van vragen ter verduidelijking van de toetsvraag
☐ Het gebruik van een woordenboek Nederlands-eigen taal (of anders bv Ned-Engels)
☐ Beoordeling via richtlijnen dyslexie bij Ned. en MVT (bv dispensatie spelfouten)

Een meerderejaars nieuwkomer bij u op school

De meest gemotiveerde leerlingen die er bestaan!

Maar..... nog niet zo lang in Nederland.....

Met uw hulp, kunnen ze een heel eind komen.

Lees de tips en adviezen op de achterkant!

Folder

Afsluiting

Vragen?

Adviescentrum HaarlemTaal

www.haarlemtaal.nl

Info@haarlemtaal.nl

023-2200020

